Aan:
College van B&W
Stadskantoor
Stadsplateau 1
3512 AZ Utrecht

Van:
De Tussenvoorziening
Lister
Leger des Heils Midden Nederland

13 april 2023

Betreft: voorgenomen besluit tot verbod op gebruik van harddrugs in de openbare ruimte

Geacht college,

De afgelopen maand is er aan meerdere tafels gesproken over de toename van overlastgevende groepen op straat. Op meerdere plekken in de stad – Bollendak, Hieronymusplantsoen, Mineurslaan – is sprake van grote groepen mensen die zorgen voor overlast, waarbij in nagenoeg alle gevallen sprake is van drugs- en/of alcoholgebruik. Als zorgpartijen zijn wij intensief betrokken bij de aanpak van deze problematiek. Een aantal van de overlastgevende mensen is bij ons in zorg. De zogenoemde niet-rechthebbende groepen (EU-arbeidsmigranten, ongedocumenteerden) komen wij tegen in de Koudweerregeling (KWR), de beperkte winteropvang voor kwetsbaren en de inloop op Herstart. Daarnaast leggen onze medewerkers op straat relaties met deze mensen.

Al geruime tijd zijn wij in gesprek met de gemeente, zorgpartners en veiligheidspartners (o.a. politie) over interventies die helpen om overlast tegen te gaan. Daarbij is het de uitdaging om te komen tot maatregelen waarbij grenzen stellen en perspectief bieden hand in hand gaan. Zo is er op het Hieronymusplantsoen intensieve afstemming tussen politie en zorgmedewerkers over wie welke interventies doet en op welk moment. Daarnaast is er afstemming over hoe we mensen ertoe kunnen bewegen om van het bestaande zorgaanbod (bijvoorbeeld De Stek) gebruik te maken. Wij zijn tevreden over het feit dat het hierin steeds beter lukt om vanuit beide perspectieven (veiligheid en zorg) gezamenlijk op te trekken.

Met deze brief willen wij echter aandacht vragen voor een onderdeel in de aanpak waar nog geen besluitvorming over heeft plaatsgevonden: een verbod op het gebruik van (hard)drugs in de openbare ruimte. U heeft (o.a. in de raadsbrief van 24 januari jl.) aangegeven te onderzoeken tot welke resultaten een verbod op harddrugs gebruik en handel in andere steden heeft geleid, om te kunnen bepalen of een dergelijke maatregel ook in Utrecht helpend zou zijn. Met deze brief willen wij graag aangeven dat wij voorstander zijn van een dergelijk verbod. Hier hebben wij een aantal redenen voor.

In de eerste plaats zijn er voldoende plekken binnen de stad Utrecht om binnen te kunnen gebruiken, in de hostels en in De Stek. Het is onze opdracht om ervoor te zorgen dat mensen deze plekken daarvoor gebruiken in plaats van de openbare ruimte. In de tweede plaats zien wij dat andere steden een dergelijk verbod wel hebben, zoals u zelf al noemt in genoemde raadsbrief. Hierdoor zien wij dat er vanuit deze steden een aantrekkende werking is naar Utrecht, omdat hier gebruik in de openbare ruimte wel mogelijk is. Ten derde leidt deze aantrekkende werking tot een toename van het aantal dealers, die hun producten goedkoper kunnen leveren doordat er afname in grotere hoeveelheden plaatsvindt. Wij vinden het van belang dat deze dynamiek wordt doorbroken.

Tegelijkertijd moet duidelijk zijn dat met een (hard)drugsverbod in de openbare ruimte de problemen met overlastgevende groepen niet zo maar zijn opgelost. Het is slechts één van de

maatregelen (als onderdeel van een totaalpakket) dat moet helpen om de problemen terug te dringen. Vanuit de zorg willen wij ons blijven inspannen om de betreffende mensen (zowel rechthebbend als niet-rechthebbend) in beeld te houden en een zo passend mogelijk zorgaanbod te kunnen blijven bieden. Maatwerk is hierbij belangrijk; voor de één ligt het accent op het bieden van perspectief, voor de ander is het van belang nadruk te leggen op begrenzing.

Door een verbod op harddrugs in te stellen, hebben de politie en de boa's meer middelen in handelen om op te treden. Zolang wij tegelijkertijd alternatieven kunnen blijven bieden (De Stek, hostels) en we de betreffende mensen in goede onderlinge samenwerking kunnen benaderen, is dit wat ons betreft een onmisbare maatregel. Wij hopen daarom dat college en raad hiertoe zullen besluiten.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Jules van Dam, bestuurder Tussenvoorziening

Juul Reinking, bestuurder Lister

[redacted]

Reinier Dijkstra, regiomanager Leger des Heils Midden Nederland

[redacted]